

De BKR registratie

Elf miljoen Nederlanders zijn met hun persoonsgegevens geregistreerd bij Stichting BKR (BKR), omdat zij ooit een consumptieve lening hebben gehad. In dit artikel ga ik in op de grondslag voor de BKR registratie en de belangenafweging die u, als aanbieder van consumptief krediet ('kredietaanbieder'), moet maken.

Wettelijke verplichting

U bent wettelijk verplicht om deel te nemen aan een stelsel van kredietregistratie.¹ Het BKR houdt van elke persoon die in Nederland een krediet heeft gesloten een elektronisch dossier bij in het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI). U moet voorafgaand aan kredietverstrekking informatie inwinnen over de kredietwaardigheid van de klant en deze beoordelen om overkreditering te voorkomen.² Een BKR toets maakt onderdeel uit van de kredietwaardigheidstoets.

Grondslag BKR registratie

De verwerking van persoonsgegevens in het BKR moet gebeuren met in achtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming ('AVG'). Een verwerking is alleen rechtmatig, indien dit plaatsvindt op tenminste één van de gronden van artikel 6 AVG.

In de jurisprudentie ontstond discussie over de verwerkingsgrondslag. Vindt de melding bij het BKR plaats uit hoofde van een wettelijke plicht die op de kredietaanbieder rust of de gerechtvaardigde belangen van de kredietaanbieder?

De Hoge Raad besliste op 3 december 2021 dat de verwerking van persoonsgegevens in het CKI door een kredietaanbieder niet rust op een wettelijke verplichting en dat moet worden getoetst aan de gerechtvaardigde belangen.³ De Hoge Raad heeft deze beslissing op 23 december 2022 bevestigd.⁴ Het gevolg van deze uitspraak is dat een kredietnemer uit hoofde van artikel 17 en 21 van de AVG het recht heeft op het wissen van zijn persoonsgegevens en het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens.

Belangenafweging noodzakelijk

Het gebonden zijn aan het BKR reglement ontslaat u niet van uw verantwoordelijkheid. Het doel van de registratie heeft een waarschuwend functie naar andere kredietaanbieders, is er om de consument en derden te beschermen tegen problematische schulden en om overkreditering van de consument te voorkomen. U moet nagaan of de registratie technisch juist is en vervolgens een belangenafweging maken.

Proportionaliteit

U moet een afweging maken tussen het gerechtvaardigd belang van uzelf en derden enerzijds tegenover het belang van de klant anderzijds.⁵ Na bezwaar van de klant moet dit opnieuw. De toets is een *ex nunc* toetsing waarbij u aan de hand van de bekende omstandigheden oordeelt of een melding in stand kan blijven. U mag een melding alleen handhaven, indien de gerechtvaardigde belangen van

¹ Artikel 4:32 Wet op het financieel toezicht (Wft).

² Artikel 4:34 Wft en 113 Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo).

³ Hoge Raad 3 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1814.

⁴ Hoge Raad 23 december 2022, ECLI:NL:HR:2022:1945.

⁵ Een belangenafweging bestond reeds bij de Wet Bescherming Persoonsgegevens en uit hoofde van het Santander arrest (HR 9 september 2011, ECLI:NL:HR:2011, BQ8097: de inbreuk van belangen mag niet onevenredig zijn aan het doel van de registratie.

uzelf of een derde zwaarder wegen dan het belang van de klant. De proportionaliteitsafweging moet plaatsvinden aan de hand van artikel 21 AVG en de proportionaliteitstoets uit het Santander arrest.⁶

De proportionaliteitsafweging kan worden gemaakt door te beoordelen of de betalingsmoraal en de financiële situatie van de klant dusdanig zijn gewijzigd dat de betalingsproblemen definitief tot het verleden behoren, een waarschuwing naar andere kredietaanbieders niet meer noodzakelijk is en of de klant de verantwoordelijkheid van een nieuwe kredietlast kan dragen. Ook de verwijtbaarheid van de schuld, de actie die de klant heeft ondernomen om zijn verplichtingen onder de kredietovereenkomst na te komen en persoonlijke omstandigheden wegen mee.

Wilt u snel een oordeel over een BKR melding of bijstand in een juridische procedure?

Brunet helpt u. Een goede proportionaliteitsafweging en deugdelijke onderbouwing van de handhaving van een melding kan een juridische procedure soms voorkomen. Wilt u een snel oordeel over een BKR melding of wenst u bijstand in een juridische procedure? Ik help u graag. Neem contact met mij op via penders@brunet.nl of 024 381 09 90.

In een volgend artikel ga ik in op de proportionaliteitsafweging in de uitspraken van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening, het KiFiD.

⁶ Zie conclusie van de Advocaat-Generaal E.B. Rankberenschot van 13 mei 2022, ECLI:NL:PHR:2022:462 onder 2.2. bij Hoge Raad 23 december 2022.